

Початок

«Людам потрібна наша сила...»

Вродливий синьоокий легінь із чорними кучерями до плечей стояв перед величезною брамою, намагаючись приборкати хвилювання, що несподівано накотилося на нього. Одягнений він був у довгу світло-сіру сорочку. Широчезні рукави, що майже повністю ховали його долоні, нагадували крила. Сорочка була вишита золотими і срібно-блакитними нитками. Поділ і краї рукавів мали однакові орнаменти: дві паралельні лінії, а між ними — нахилені одна до одної рисочки, що з'єднувалися в одну нескінченну «змійку». Спереду, на грудях, було вишите сонце, а в сонці — перевернутий квадрат, діагоналі якого утворювали хрест. Кожна із чотирьох ліній хреста одночасно була й основою трикутника. Чотири рівні трикутники, з'єднані між собою в точці перетину діагоналей, ніби рухалися по колу, за годинниковою стрілкою.

Такий самий знак був зображений і на брамі.

У лівій руці хлопець тримав музичний інструмент, схожий на флююру. Правою нерішуче тягнувся до ледве видимої мотузки, що висіла над клямкою.

Нарешті набрався сміливості і рвучко смикнув за мотузку.

Десь угорі засурмили сурми, довкола нього загуло, засвітіло. Повільно, зі страшним скреготом, брама відчинилася.

Попереду простиралося безкрайне срібно-блакитне поле. Посеред поля легінь побачив добре знайомий йому повітряний стовп — Вічний Вихор, що розкручувався з неймовірною

силою і швидкістю, здіймаючись угору спіралеподібним потоком. Неквапом рушив до того стовпа.

«Цікаво, скільки часу минуло, відколи я був тут востаннє...» — мимохіть майнуло у нього в голові, але тієї ж миті Вічний Вихор підхопив хлопця й стрімко поніс угору.

Він заплющив очі й міцно стис у руках свою флюру.

Коли гул і свист трохи стихли, почув над собою гучний і грізний голос:

— Здоров був, Павітре!

Обережно розплющив очі — він був на Повітряному Острові, схожому на велику білу хмарину. Звів погляд угору. Перед ним на високому золотому троні сидів старий із довгим сивим волоссям і такою ж довгою сивою бородою. Сорочка його була схожа на сорочку Павітра, тільки орнаменти на рукавах і подолі були дещо інакшими, складнішими. Тут переплелися всі земні й небесні знаки: і дерево роду, і спіраль часу, і тимчасовість, і початок із кінцем, і трисуття, і зв'язок часів...

Над головою у старого мерехтіло велике вогняне коло, схоже на сонце, а з-за спини виділилися справжні крила. Як у птахів. Або в яголів. У лівій руці він тримав жезл — довгу золоту стрілу, а в правій — оздоблений коштовним камінням ріг.

— Добрий день, Діду, — ставши навколішки перед старим і шанобливо опустивши в поклоні голову, промовив молодик.

— Устань! Ти знаєш, для чого я покликав тебе сюди?

Павітер несміливо підвівся й подивився Дідові прями́сенько в очі. У його великих прозорих зіницях вигравали всі вітри світу. Там були і безжальні діти Посвіста — урагани з буревіями, і не менш жорстокі сини Подаги, які блукають пустелями й висушують усе живе на своєму шляху, і крижані діти Сівера, і трохи сердиті, проте добрі суховії, і підступні східні вітри, і його рідні брати — теплі й лагідні сини Погоди.

— Так... Діду... здогадуюся, — відказав, запинаючись, усе ще не годен упокорити своє сум'яття.

— Бо твій відпочинок затягнувся, — продовжив старий. — Побайдикував — і досить. Мусиш знову вирушати на землю. Там на тебе чекає багато роботи.

— На землю? — потроху почав опановувати себе Павітер. — Але ж я щойно звідти повернувся...

— Щойно?! Знаєш, скільки років минуло після того, як ти був на землі востаннє?

— Ну, точно не скажу... — зам'явся хлопець. — Але думаю, років так із двадцять-тридцять.

Здається, його відповідь не дуже сподобалася старому.

— Двадцять-тридцять?!

— Ну, десь так...

— Ти жартуєш? Та ж після останнього твого сходження минуло шістдесят сім земних років! Уяви собі — шістдесят сім! — Дід на мить замовк, а тоді продовжив трохи виваженіше: — Звісно, за нашими, космічними мірками — це нічого, лише кілька митей, однак на землі у цей проміжок часу вміщається ціле людське життя. Розумієш? Ти промарнував ціле життя. Твої брати не можуть постійно працювати за тебе. Зрештою, вони теж потребують відпочинку...

— Вибач, Діду, але ж Ти й сам добре знаєш, що мені довелося пережити, коли я був на землі востаннє, — посмілішав Павітер. — Якому ж вітру захочеться після такого повертатися до людей?

— Онукам Стрибога не личить бути слабодухими, — дмухнуло холодом від старого.

— Ти називаєш це слабодухістю, Діду?! Та ж Ти мене кинув у самісіньке пекло!

— У пекло тебе кинув не я, Павітре. Не смій мені дорікати.

— Гарзд, вибач, Діду. Знаю, що не Ти... Але чому Ти не дав мені більше сили, щоб я міг вийти з того страшного герцю переможцем? Чому дозволив слугам Чорнобога подолати мене, посіявши в людських серцях безпорадність, розпач і страх? Га, Діду?!

«Чому в людей немає крил?..»

Дейв сидів біля ілюмінатора і роздивлявся хмарини. Вони були то блідо-димчастими, вайлуватими й хаотично розкиданими по небу, то, навпаки, легко стелилися унизу рівними білосніжними рядами, нагадуючи розоране поле чи якийсь казковий сад. Дивно, бо коли дивишся на такі хмари знизу, стоячи на землі, вони здаються схожими на піднебіння.

Цікаво, чи боляче небу, коли літаки дряпають його піднебіння? Чи це те саме відчуття, коли м'ятні льодяники дряпають піднебіння людини? Але ж льодяники — солодкі. Це пом'якшує біль. А літаки? У літаках літають люди. У кожного з них є якісь мрії. Іноді мрії у тисячу разів солодші від льодяників.

У нього теж є своя солодка мрія.

Завжди під час польотів Дейв думав про одне й те саме. Чому в людей немає крил? Чому Бог сотворив нас такими недосконалими? От і цього разу, стомившись дивитися на хмари, хлопець заплющує очі й уявляє, що летить не в літаку, міцно пристебнутий ременем до сидіння, а на власних крилах — вільно, легко, стрімко. Так, як літають птахи. Чи янголи. А ще краще — вітри. Мабуть, це неймовірне відчуття. Хоча чому «мабуть»? Він напевно знає: так і є! Відчуття — неймовірне! Бо вже літав безліч разів...

І ось зараз... знову...

...Лунає чарівна, насправду неземна музика, схожа на звуки флейти, однак у тисячу разів проникливіша, сильніша, глибша. Ця музика виходить із його вуст, із грудей і легень. Його серце переповнене радістю, яка от-от вихлюпнеться в повітря

День перший [четвер]

«Київ неможливо уявити без Дніпра...»

В аеропорту на них уже чекала мамина подруга — висока й розповніла жіночка з коротко підстриженим і пофарбованим у брунатно-червоний колір волоссям. Вона враз накиннулася на Кетрін із обіймами й поцілунками.

— А ти геть не змінилася, Катю! Та сама дівчинка, якою я тебе пам'ятаю зі школи, — вигукнула захоплено, на що Кетрін лише стримано всміхнулася. — А який у тебе дорослий син! — нарешті перевела погляд на Дейва. — Мене звати Юля. Думаю, мама розповідала тобі про мене.

— Дуже приємно, я — Дейв, — простягнув їй руку. — Так, розповідала. Дякую вам за запрошення. Я вже давно мріяв побувати в Україні.

— Чудово! — продовжувала тішитися Юля. — Твій син так добре говорить українською! А я сказала Максіві, щоб він про всяк випадок підучив англійську. Але нічого, йому це не завадить.

У Юлі був старий Chevrolet Lacetti червоного кольору. Дейв закинув валізи до багажника й сів на заднє сидіння. Кетрін сіла поряд із Юлею і одразу ж пристебнулася ременем.

— А де твої? — запитала, коли вони рушили з місця.

— Діти вдома, навіть Ярника сьогодні не пішла в садочок — чекає на вас, а чоловік іде на роботі, у нього нічна зміна, але скоро має повернутися... Ой, Катю, мені й досі не віриться, що ми

знову зустрілися! Як добре, що ти приїхала! — ніяк не могла натішитися Юля. — Ну, розкажуй, як ти там, у своїй Канаді...

Дейва не цікавили балачки двох подруг, які не бачилися понад двадцять років. Тому він спробував переключити увагу на щось інше. Почав дивитися у вікно: рівна дорога, по обидва боки — ліс, потім — поле, автозаправка, дерева, новобудови, магазини, ресторани, дорогі авто... Власне, так він собі все й уявляв. Даремно мама лякала його відсутністю цивілізації.

Утома від дороги, зміна клімату й часового поясу далися ознаки. Хлопець і сам не помітив, як заплющив очі й поринув у сон. Знову йому снилося, як він літає у хмарах. Знову ліпив із хмар різних химерних істот і щосили дмухав на них. Знову була гора, і на тій горі бовваніло щось темне, схоже на фігуру велета з руками-крилами. Однак за густим туманом Дейв не міг як слід розгледіти ту фігуру.

Раптом хтось злегка ущипнув його за щоку.

— Ми вже вдома, — почув над собою дзвінкий жіночий голос. То була тітка Юля. І Дейв одразу ж пригадав: він — у Києві.

Помешкання маминої подруги було на сьомому поверсі нового висотного будинку, в доволі тихому районі столиці. Юля відімкнула двері, і вони опинилися у вузькому й темному коридорі, де стояла якась шафа, кілька коробок, наповнених старими журналами, і дитячий велосипед зі спущеними колесами.

— Не звертайте уваги на весь цей мотлох, усе нема коли вивезти в село, — пролетітала Юля, а тоді відімкнула ще одні двері, які вели до помешкання.

— Максику! Де ти? — гукнула з порога, допомагаючи Кетрін і Дейву занести багаж.

Із кімнати, що була одразу напроти вхідних дверей, вийшов високий і худий хлопчина з дуже блідою шкірою на обличчі.

— Максику, познайомся, це — Катя, моя подруга дитинства, а це — її син Дейв. До речі, він чудово говорить українською. Сподіваюся, ви з ним здружитесь.

— А хіба ми прийшли не на цей концерт? — здивувався Дейв.

— Ні, на нас чекають цікавіші розваги, — усміхнулася йому Віка.

— Ми вже третій рік поспіль їздимо сюди на Купала, — додала їй собі Ніка.

Олег повів усіх далі, до лісової галявини. Там теж було доволі людно й гамірно. Галявина спускалася до невеличкого ставочка, порослого очеретом, вкритого ряскою і водоростями. Кілька старших чоловіків зносили до купи сухе гілля, щоб за якусь годину, коли сонце почне ховатися за небокрай, розпалити чарівне багаття.

Віка з Нікою одразу ж приєдналися до гурту дівчат, які ввели на галявині хоровод і співали купальські пісні. У центрі хороводу стояли опудала Купайла й Марени, зроблені з гілок і соломи.

Сьогодні Івана, завтра — Купала.

Купала на Івана.

А у Івана — сестра Мар'яна.

Купала на Івана.

Ой ви, дівочки, всі ви Мариночки.

Купала на Івана.

А вночі у річки грають русалочки,

Купала на Івана...

Дейв дістав фотоапарат і ввімкнув режим відео.

У якусь мить його погляд спинився на одній із дівчат. Вона вирізнялася з-поміж інших особливою, майже неземною красою. Була ніби намальована, з ідеальними рисами обличчя, мала виразні очі, маленький і витончений носик, рівні малинові уста й красиві білі зубки. Розпущене темне й густе волосся було прикрашене яскравими червоними стрічками та віночком із живих квітів і колосків. Боса, одягнена у довгу, аж до землі, лляну сукню з якимись химерними орнаментами,

вишитими зеленими нитками, дівчина нагадувала Мавку з «Лісової пісні». Колись у недільній школі в Торонто вони давали виставу за цією драматичною поемою Лесі Українки. І Дейв тоді грав роль Лукаша.

Відчув, як тремтять руки, і вимкнув фотоапарат. Прикипів поглядом до незнайомки. Проходячи повз нього, дівчина усміхнулася так чарівно, ніби зійшла з обкладинки якогось журналу.

Тієї миті хлопець забув про все на світі — і про вітряки, і про надокучливий протяг, який уже другий день поспіль не давав йому спокою, розриваючи груди. Забув про Торонто, про маму і діда з бабусею, про Макса і сестер-близнючок, і навіть про свою нещодавно неприємну розмову з Олегом. Стояв і заворожено дивився на дівчину.

«Якщо вона — Мавка, стань для неї Лукашем!» — здалося, сам вітер прошепотів ці слова йому на вухо. Тож, недовго думаючи, хлопець дістав із наплічника сопілку й почав грати мелодію пісні, яку співали дівчата:

*...Допалимо та соломоньку
Та ходімо та додомоньку.
Лежи, лежи, та Купалочку,
В червоному та багаттячку!*

Мавка одразу ж озирнулася на голос сопілки і так ніжно усміхнулася Дейвові, що він мало не випустив інструмент із рук.

Помалу почало смеркати. Багаття розгорілося на повну силу. Довкола нього вже зібрався чималий натовп.

Проспівавши ще кілька пісень, дівчата замовкли, збіглися до купи, вхопили опудала і, весело гомонячи, побігли з ними до води, де з гучним вереском плюскотілися відважні «купальники». Утопивши Марену з Купайлом, дівчата ще трохи поспівали, стоячи біля ставка, а тоді порозбігалися по своїх компаніях. Віка з Нікою теж повернулися до хлопців.

